

Starfloknanámskeið mars 2013

- LSA, Lífeyrissjóður starfsmanna Akureyrarbæjar
- LSS - Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga A –deild V – deild S -deild

www.lsa.is

Lífeyrir sem greiddur er

- Fjórar tegundir lífeyris:
  - a. Ellilífeyrir
  - b. Örorkulífeyrir
  - c. Makalífeyrir
  - d. Barnalífeyrir

LSA

- Starfsmaður 4%
- Atvinnurekandi 6%
- Iðgjald greitt af dagvinnulaunum, vaktaálagi, og des- og orlofsuppbót.
- Greitt í 32 ár – eða að 95 ára reglu
- Hlutastörf – ávinnsla miðað við hlutfall

LSS A-deild

- Starfsmaður 4%
- Atvinnurekandi 12%
- Greitt af öllum launum

LSS V-deild

- Starfsmaður 4 %
Atvinnurekandi 11,5%

LSS S-deild

- Starfsmaður semur

Aldur við upphaf lífeyristöku

LSA

- a) 65 ára almennt
- b) 95 ára reglan
- Eftirmannsregla
- Meðaltalsregla

■ LSS Allar deildir

- a) 65 ára almennt
- Má flýta töku lífeyris
  - Þá 0,5% skerðing
  - fyrir hvern mánuð
- Ef frestað
  - Þá 0,8% aukning
  - fyrir hvern mánuð

95 ára regla

Sjóðfélagi, sem byrjar að greiða í sjóðinn 25 ára, nær 95 ára markinu þegar hann verður 60 ára. Hann greiðir þá í sjóðinn í 35 ár ($60+35=95$).

- Sjóðfélagi þessi hefur rétt á að hefja töku lífeyris við 60 ára aldur. Lífeyrisréttur verður **þá 64%**.
- Starfi hann áfram til 64 ára aldurs en þá hann að láta af störfum og er rétturinn **þá 72%**.

32 ára reglan

- Byrjar að greiða í sjóðinn 25 ára og greiðir iðgjöld af fullu starfi í 32 ár eða til 57 ára aldurs, ávinnur sér **64% lífeyrisrétt.**
- Frá 57 ára aldri til 65 ára aldurs bætir hann við sig 1% á ári eða alls 8%. Áunnið **sér 72% rétt.**
- Starfi hann áfram til 70 ára aldurs bætir hann 2% við rétt sinn fyrir hvert ár frá 65 ára aldri til 70 ára aldurs eða samtals 10% fyrir þessi ár. Lífeyrisréttur 70 ára aldur verður þá alls **82%.**

Val á milli reglna

- Meginreglan er að lífeyrir samkvæmt eftirmannsreglu endurspegli þau laun sem greidd eru fyrir sama eða sambærilegt starf á hverjum tíma.
- Lífeyrir samkvæmt meðaltalsreglu breytist í takt við meðalbreytingar sem verða á launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu.

Eftirmannsregla

- Fer eftir lengd tíma sem iðgjald hefur verið greitt
- Starfshlutfalli á hverjum tíma og dagvinnulaunum
- Við upphaf lífeyristöku er lífeyrir þannig reiknaður sem hlutfall af launum fyrir síðasta starf sjóðfélagans
- Hafi sjóðfélagi gegnt hærra launuðu starfi í að minnsta kosti 10 ár skal þó miða lífeyrisgreiðslur við þetta hærra launaða starf

Á lífeyrir úr starfi

- Þeir, sem hefja töku lífeyris í beinu framhaldi af starfi, geta valið að lífeyrir taki sömu breytingum og verða á þeim launum sem greidd eru á hverjum tíma fyrir það starf sem sjóðfélagi gegndi síðast (eftirmannsregla). Þeir geta síðan hvenær sem er flutt sig yfir á meðaltal en geta ekki snúið við aftur á eftirmanns.

Framkvæmd eftirmannsreglu

- Flóknir kjarasamningar
- Breytingar á störfum og stofnunum
- Mat á þáttum sem hafa áhrif á röðun í launaflokka umfram grunnröðun
- menntun – reynsla – persónubundnir þættir

Lífeyrir samkv. meðaltali

- Fylgir lífeyrisskuldbindandi vísitölu opinberra starfsmanna (Hagstofa reiknar út mánaðarlega)
- Dæmi: Starf lagt niður í **sept. 2002**
- Sept. laun 155.772 x 189,9 nóv. stig / **188,9. sept. stig** = 156.596 viðmiðlaun
- 156.596 x 4% iðgjald=6.263 kr

Meðaltalsreglan

- Eftir að taka lífeyris úr LSA hefst er hin almenna regla að lífeyrisgreiðslur fylgi meðalbreytingum sem verða á föstum launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu (meðaltalsregla).
- Hjá þeim sem eru á geymdum rétti eða starf verður lagt niður við starfslok.

Makalífeyrir

- Ef sjóðfélagi andast á eftirlifandi maki rétt á makalífeyri.
- Upphæð makalífeyris er helmingur af áunnum ellilífeyrisrétti hins látna sjóðfélaga.
- Makalífeyrir hækkar um 20% af launum þeim er lífeyrisrétturinn miðast við

Makalífeyrir frh.

- Dæmi:
- Hinn látni hafði greitt í sjóðinn í 25 ár og áunnið sér 50% lífeyrisrétt. Makinn fær helming af þeim rétti + 20% sem gera samtals 45%. Hafi hinn látni greitt í sjóðinn í 25 ár en hætt og farið að greiða annað er réttur maka hins vegar 25%.

Örorkulífeyrir

- Örorkulífeyrir eiga þeir rétt til:
  - sem eru metin 10% eða meira,
- Við mat á örorku er aðallega miðað við vanhæfni sjóðfélaga til að gegna starfi því er hann hefur gegnt og aðild hans að sjóðnum er tengd.

Örorkulífeyrir frh.

- Á ekki rétt á örorkulífeyri meðan hann heldur fullum föstum launum fyrir starf það er hann gegndi, eða fær jafnhá laun fyrir annað starf

Barnalífeyrir

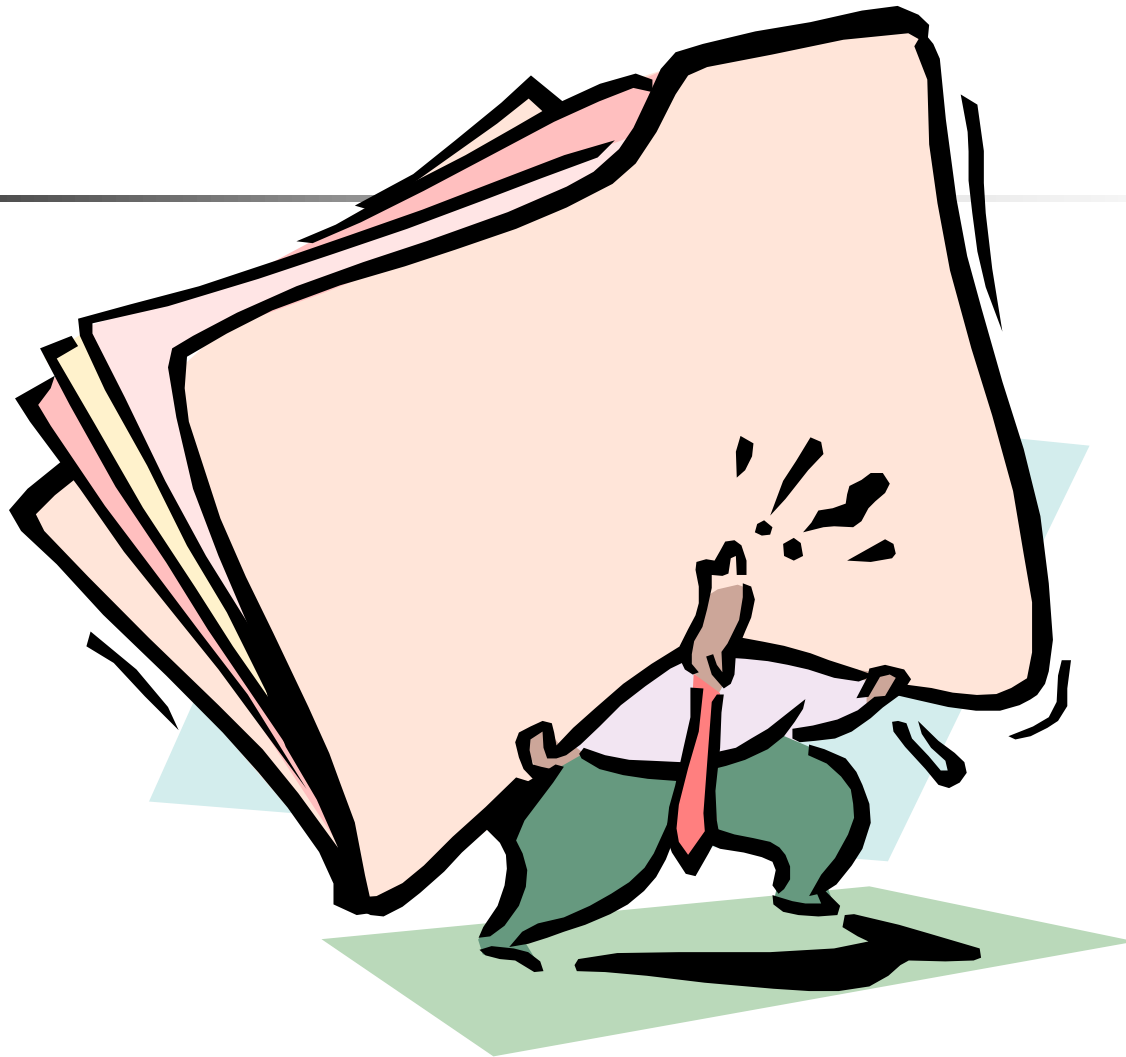

- Börn og kjörbörn látinna sjóðfélaga og börn og kjörbörn elli- og örorkulífeyrisþega eiga rétt á barnalífeyri til 18 ára aldurs. Sama gildir um fósturbörn sem sjóðfélagi hafði á framfæri sínu að mestu eða öllu leyti.

KJÖLUR

Stéttarfélag starfsmanna
í almannajónustu

A-deild LSS

- Iðgjald greitt af öllum launum
- Iðgjald starfsmanns 4%
atvinnurekanda 12% (getur breytst fer
eftir ávöxtun sjóðsins)

A-deild LSS

- Réttindi reiknuð út eftir greiddum iðgjöldum – stigakerfi.
- 1,9% af meðalmánaðarlaunum á ári
- Aldur við upphaf lífeyristöku
60 – 70 ára óháð starfslokum.
- Almennur aldur 65 ára
- Heimild til að flytja sig í V -deild

V - deild

- Aldursbundin deild - stigaskjóður
- Sama iðgjald og til A-deildar
- V = val
- Hægt er að velja hvernig 4% sem umfram er í iðgjaldi er ráðstafað
- t.d. 2% í séreignasparnað, 3,5% í aukinn ellilífeyri frá V - deild

Séreignardeild

- Frjáls viðbótarsparnaður
- Bæði hægt að greiða í samtryggingu eða séreignasparnað
- Skattahagræði
- Reglur um iðgjaldagreiðslur
- Reglur um útborgun lífeyris

Kostir viðbótarsparnaðar

- Séreign sem erfist
- Mótframlag launagreiðanda
- Sveigjanlegur útgreiðslutími
- Iðgjald frádráttarbært frá tekjuskatti
- Inneign fjármagnstekju og eignarskatt
- Inneign lækkar hvorki barna- né vaxtabætur

